

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ИНСПЕКТОРАТ КЪМ ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

гр. София 1000, ул. „Георг Вашингтон” № 17, тел.факс 989 48 66

ТЕМАТИЧНА ПРОВЕРКА
НА ИНСПЕКТОРАТА КЪМ ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

А К Т

ЗА РЕЗУЛТАТИ ОТ ИЗВЪРШЕНА ТЕМАТИЧНА ПРОВЕРКА
ПО ЗАПОВЕД № ТП-01-2 / 16.05.2013 г. НА ГЛАВНИЯ ИНСПЕКТОР

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - ПЛЕВЕН

На основание чл. 58 от Закона за съдебната власт и Заповед № ТП-01-2/16.05.2013 г. на главния инспектор на Инспектората към ВСС се извърши тематична проверка по приложението на чл. 189, ал. 4 от ЗДвП за налагане на административно-наказателна отговорност с електронен фиш (ЕФ) в Административен съд – Плевен /АС-Плевен/.

Проверката е възложена на инспектор Петър Раймундов и експертите Биляна Райчинова и Румен Кабуров.

Обхват на проверката – анализ на 10 решения, постановени от АС-Плевен, по приложението на чл. 189, ал. 4 от ЗДвП за налагане на административно-наказателна отговорност с електронен фиш.

Цел на проверката – да установи какви проблеми възникват при приложението на чл. 189, ал. 4 от ЗДвП и как те се решават на практика; единна ли е практиката на съда при прилагането на същата разпоредба и по какви въпроси се наблюдават различия, в какво се изразяват те и какви са методите за тяхното преодоляване. Въз основа на резултатите от проверката ще се преценява кои от спорните въпроси могат да се решат чрез обсъждане в Общи събрания на съдиите от АС-Плевен и кои от същите въпроси евентуално биха наложили сезиране на компетентните органи на направят искане пред компетентния съд за тяхното задължително тълкуване.

В ИВСС са получени 10 решения на АС-Плевен, по 6 от тях има потвърждаван на решението или ЕФ.

АС-Плевен е положил необходимите усилия за изучаването и адекватното интерпретиране на законовите положения, въз основа на които е въведен и функционира ЕФ.

В Акта са разгледани всички решения. Които имат принос във формулирането на цялостната съдебна практика на съда в позитивен и негативен аспект. Следва да се отбележи, че по голяма част от въпросите, свързани с ЕФ в решенията на АС-Плевен се наблюдават сходни, а по отделни въпроси и няколко идентични становища. Няма различия при проверката и оценката на задължителните реквизити на ЕФ, нито в съдържанието и поредността на въпросите, включени в съдебния контрол, относно законосъобразността на ЕФ.

I. В Решение № 587 от 09.10.2012 г. по дело КАД № 692/2012 г. на АС-Плевен, освен общите положения коментирани в него, относно определението на понятието Електронен фиш, както и задължителните реквизити на ЕФ, дадени в чл. 189, ал. 4 ЗДвП има отговори на няколко конкретни въпроса, които улесняват и уеднаквяват приложението на закона при използването на ЕФ.

1. В определението на понятието ЕФ и в нормата за реквизитите на същия документ не се съдържа изискването данните въз основа на които се съставя ЕФ да са получени само от стационарно монтирано устройство.

2. Присъствието на контролен орган - пътен полицај по никакъв начин не може да повлияе на правилното функциониране на системата, тъй като измерването и записването се извършват в автоматичен режим.

3. Липсата на данни за личността на лицето, съставил ЕФ, както и липсата на датата на съставянето на ЕФ не правят същия документ без правна стойност, поради това, че тези обстоятелства не са включени в задължителните реквизити на ЕФ по чл. 189, ал. 4 ЗДвП.

4. Липсата или наличието на пътен знак, който обозначава района, че е под видео наблюдение не променя установените данни за скоростта на движение, нито изключва извършеното нарушение.

5. Не се отразява на валидността и доказателственото значение на ЕФ липсата на указание за срока и начина на обжалване на ЕФ, тъй като очевидно правото на обжалване по същото дело е било надлежно упражнено.

II. В Решение №138/21.03.2013 г. по КАД №123 на АС-Плевен, наред с другото основание е прието, че нормата по чл. 189, ал. 4 ЗДвП не следва да се тълкува като забрана за присъствие на контролен орган и на нарушител, а в смисъл, че по този ред се дава възможност за автоматизирано установяване на нарушението – без персонализирано участие на контролен орган и на нарушител. Тази опростена процедура е изключение от общото правило по чл. 40, ал. 1 от ЗАНН за съставянето на АУАН.

III. С Решение №115/14.03.2013 г. по КАД №125/2013 г. на АС-Плевен, основателно е прието, че неустановеността на лицето издало ЕФ не е нарушение на закона след като чл. 189, ал. 4 от ЗДвП няма такова изискване. Пак в същото решение и в съответствие със закона правилно е изведено положението, че началото на производството по издаването на ЕФ се поставя със заснемването на извършеното нарушение посредством одобрено и технически проверено техническо средство. ЕФ представлява единство на Акта, с който се установява и едновременно наказва извършеното нарушение, а приложения към преписката видео клип съставлява веществено доказателствено средство за извършеното нарушение. По своето правно действие ЕФ замества едновременно АУАН и НП.

IV. С Решение №175/16.04.2013 г. по КАНД №175/2013 на АС – Плевен правилно е прието, че изискването по чл. 189, ал. 4 ЗДвП „в отсъствие на контролен орган и на нарушител” е относимо не към

установяването на нарушението, а към съставянето на ЕФ. Правилни са разсъжденията в същото решение, че няма изискване в закона нарушението на скоростта на движение да се установява само със стационарно монтирана камера, както и че няма законова забрана при използване на видео радарни системи да присъстват контролни органи – длъжностни лица. Използваната в случая автоматична записваща система представлява мобилна система за видео наблюдение на нарушения на правилата за движение. Единствено изискване към техническото средство е то да е автоматизирано, без да изключва или императивно да налага присъствието на длъжностни лица.

Неправилно в същото решение е прието, че разликата в заснетата и изписаната скорост на хартиения носител, макар да е в полза на жалбоподателя и да не води до промяна в правната квалификация съставлява съществено процесуално нарушение, защото лицето, чийто автомобил е заснет да бъде управляван с превишена скорост няма яснота относно това какво нарушение му се вменява. Тези съображения са неоснователни, вида на нарушението „управление на лек автомобил със скорост над разрешената”, е установено по несъмнен начин от годно техническо средство и това положение не се оспорва в същото решение като установен факт от годно доказателствено средство.

Допустимото различие в заснетата и изписаната скорост не съставлява нарушение, а съобразяване с техническото описание и Инструкцията за използване на автоматизираното техническо средство, където е предвидена от производителя евентуална възможност за допустима техническа грешка 3 км/час при скорост на движение до 100 км/час и над тази скорост – 3%.

Причината за намаляване на скоростта е обективна и тя е в интерес на жалбоподателя. Само абсолютните процесуални нарушения – липса на компетентност, неспазена форма, липсата на задължителен подпис върху санкциониращия документ и др. са винаги съществени, защото винаги тяхното наличие е достатъчно основание за отменяване на съставения акт. За всички останали процесуални нарушения, каквото е и допуснатото в случая, съгласно процесуалната теория и безпротиворечивата съдебна практика, за да се квалифицират като съществени е необходимо още едно важно изискване – а именно те да са довели до ограничаване на процесуалните права на наказания. В случая, това изискване на закона не е налице, защото жалбоподателят е упражнил правото си на защита по едно ясно формулирано административно обвинение - управление на лек автомобил със скорост над разрешената, за съответния пътен участък, наказан е по съответната норма на закона, за допуснатото нарушение и по

никакъв начин не са били ограничени, или неоснователно засегнати правата му. Ето защо Решение №175/16.04.2013 г. по КАНД №175/2013 г. на АС-Плевен не е съобразено с изискванията на закона и установените принципи на правораздаване в Република България.

V. С Решение №16/18.01.2013 г. по КАНД №946/2012 г. на АС-Плевен, отново се дава отговор на това кои са съществените въпроси за законосъобразното приложение на ЕФ. Те са посочени в хронологичната последователност на проверката им. Посочено е още, че ЕФ представлява единство от Акта, обективиращ наложеното наказание и доказателство за извършеното нарушение – приложения към преписката видео клип. По същество ЕФ заменя НП, в хода на особено производство по чл. 189, ал. 4 ЗДвП. Мястото на регистриране на нарушението, може да бъде фиксирано и чрез точка от географската карта със съответни координати, както това е направено в случая (северна ширина и източна дължина), със съответните цифрови параметри.

VI. С Решение №102/07.03.2013 г. по КАД №29/2013 г. на АС-Плевен, основателно и законосъобразно е потвърдено Решение №1092/26.11.2012 г. по НАХД №2238/2012 г. на РС-Плевен, с което е отменен ЕФ, сер. К, № 0291678, за наложена глоба в размер на 150 лева на „Д.” ООД, със седалище и адрес на управление гр. Благоевград.

Съображенията на Районния съд са, че съгласно чл. 83 ЗАНН на юридическо лице може да се налага адм. наказание имуществена санкция за неизпълнения на тяхната дейност, когато това е предвидено в съответния Закон, Указ, ПМС или Наредба на Общински съвет.

С обжалвания ЕФ, на юридическо лице „Д.” ООД е наложено адм. наказание „глоба”, не за неизпълнение на неговата предметна дейност, а за извършено административно нарушение по чл. 21, ал. 1 от ЗДвП със служебния автомобил на същото юридическо лице. В случая, не е съобразена нормата на чл. 188, ал. 2 ЗДвП, съгласно която когато нарушение е извършено при управление на МПС, собственост на юридическото лице, предвиденото в същия закон наказание се налага на неговия законен представител, или на лице посочено от него, на което е предоставено управлението на автомобила и това е довело до незаконосъобразност на ЕФ, наложило неговото отменяване.

Основателно и законосъобразно касационната инстанция е оставила в сила решението на РС-Плевен по същите съображения.

VII. С Решение №14/18.01.2013 г. на КАД №1022/2012 г. на АС-Плевен, основателно и законосъобразно е обезсилено Решение №966/12.11.2012 г. по НАХД №2898/2012 г. на РС-Плевен и делото е върнато за ново разглеждане от състав на същия съд. Решението има пряко

отношение към въпросите свързани с приложението на ЕФ. Допуснатото нарушение от Районния съд е твърде рядко срещано в практиката, същевременно съставлява ярък пример за *илюстрация* на вътрешно противоречив съдебен акт, дори само в своя диспозитив. В мотивите са изписани съображения за законосъобразност на ЕФ и неговата доказаност, както и финалният извод, че ЕФ следва да бъде потвърден. Въпреки това, в диспозитива на решението на Районния съд, е изписано: „потвърждава ЕФ.....като неправилен и незаконосъобразен”.

При тези данни основателно това решение е обезсилено от касационната инстанция. Вътрешната противоречивост на диспозитива на решението не позволява да са установи каква е действително формираната воля на съда. Решението е с взаимно изключващи се положения и практически е неизпълнимо.

VIII. С Решение №123/19.03.2013 г. по КАД №76/2013 г. на АС-Плевен са приети няколко принципни положения, които са законосъобразни:

- изразът „в отсъствие на контролен орган и на нарушител”, в чл. 189, ал. 4 ЗДвП, е относим към издаването на ЕФ, а не към установяване на нарушението;
- Същият израз не налага забрана за присъствие на контролиращи дл. лица, а означава че установяването на нарушението се извършва автоматично, без намесата на дл. лица и без да е конкретизиран нарушителя персонално;
- Същият израз не означава, че системата за видео наблюдение следва да бъде стационарно закрепена, за да е допустимо издаването на ЕФ;
- Наличието или липсата на пътни знаци, че на пътя се осъществява видео контрол върху скоростта на движение, не изключва задължението на всички водачи да се движат с допустимата скорост, за съответния пътен участък.

По същото дело, след събиране и обсъждане на доказателствата, не е имало спор, че нарушението на правилата, относно режима на скоростта, е не само регистрирано, но и установено по несъмнен начин, чрез използване на валидно и технически годно автоматизирано техническо средство. Констатираното различие, в скоростта за движение, заснето автоматично с видео камера и изписаното на хартиения носител е прието от АС-Плевен за съществено процесуално нарушение, по съображение, че съставлява нарушение на процедурата по установяване, квалифициране и наказване на нарушението, както и защото лицето, чиито автомобил е заснет да бъде управляван с превишена скорост, няма яснота относно това какво нарушение му се вменява. Тези съображения са неправилни и

незаконосъобразни. Не е вярно, че има нарушение на процедурата за установяване, квалифициране и наказване на нарушението. Управлението на МПС, със скорост над разрешената, е установено по несъмнен начин с автоматизирано техническо средство, регистрирано и технически годно да извършва тази дейност и по това няма спор. Крайно фиксираната скорост като извършено нарушение е по-благоприятна за нарушителя. Намалението на скоростта не е довело до утежнена правна квалификация, нито до налагането на по-тежка санкция.

Съгласно чл. 348, ал. 3 НПК съществено процесуално нарушение е осъществено, когато: 1) е довело до нарушаване на процесуалните права на обвиняемия (в случая на нарушителя), съществено процесуалното нарушение по чл. 348, ал. 3, т. 1 НПК е относително, то предполага 2 елемента: а) допуснато процесуално нарушение, т.е. допуснато нарушение на процесуалните правила; б) това нарушение обективно да е довело до ограничаване на процесуалните права на нарушителя.

В случая тези изисквания на НПК не са налице, поради което - нито има допуснато нарушение на процесуалните правила, нито има ограничаване на процесуалните права на нарушителя. Няма съществено процесуално нарушение и по останалите точки на чл. 348, ал. 3 НПК (т. 2, 3 и 4) тъй като те са неотнормирани към използвания ЕФ.

В заключение, следва да се отбележи, че когато се използват понятия и термини от процесуалното право, с утвърдено съдържание в законодателството и съдебната практика, каквото е понятието „съществено процесуално нарушение”, те могат да се използват и прилагат от съдилищата, само когато са налице всички елементи, включени в съдържанието на същите понятия, аргумент чл. 84 от ЗАНН, във вр. с чл. 348, ал. 3 НПК.

Това изискване, в случая, не е спазено от АС-Плевен, не само по горесцитираното решение, но и по други решения, в които също неоснователно е прието, при идентични фактически положения с разгледаните по-горе, че е налице съществено процесуално нарушение.

IX. С Решение №192/17.04.2013 г. по КАД №198/2013 г. на АС-Плевен са изложени идентични съображения с тези в предходното решение, относно наличието на съществено процесуално нарушение, при еднаква фактическа обстановка. Това на практика, е указание, че грешката е повторена.

Извън неприемливите съображения за наличието на съществено процесуално нарушение в Решение №192/17.04.2013 г. по КАД №198/2013 г., е взето становище по редица други въпроси, свързани с приложението на ЕФ.

- Изразът „в отсъствие на контролен орган и на нарушител” в чл. 189, ал. 4 ЗДвП е относим към издаването на ЕФ, а не към самото установяване на нарушението и в тази си част не противоречи на Решение 175/16.04.2013 г. по КАНД 177/2013 г. на АС-Плевен, а се покрива с него;
- Разпоредбата на чл. 189, ал.4 ЗДвП не налага непременно автоматизираното техническо средство да бъде закрепено стационарно, както и извода, че ако автоматизираното техническо средство е мобилно и е монтирано на патрулиращ автомобил присъствието, на длъжностни лица в близост до системата е недопустимо по закон.
- Съгласно чл. 189, ал. 4 ЗДвП единственото важно и неотменно изискване за приложението на ЕФ е регистрирането, заснемването и записването на данните от направените измервания да е автоматично, т.е. без намеса на физическо лице;
- Липсата на дата на издаването на ЕФ не води до неговото опорочаване, следва да се отбележи, че тези правни положения като резултат от проучването и тълкуването на закона се срещат и по останалите решения на АС-Плевен, което сочи на установена практика, която е правилна.

Х. С Решение №19317.04.2013 г. по КАД №141/2013 г. на АС-Плевен, отново неоснователно се приема, че различието в скоростта между заснеманата и отразената на хартиен носител, макар да е в полза на нарушителя и да не води до промяна на правната квалификация и съответната санкция съответно – санкцията е от категорията на съществените процесуални нарушения. Съображения срещу неправилността на това становище са изложени по-горе и не е наложително да се повтарят.

Заключение:

1. АС-Плевен е положил усилия да установи не само описателно съдържанието на чл. 189, ал. 4 ЗДвП – 16 от ЗДвП, но и точния разум на посочените разпоредби. Необходимо е да се отбележи, без колебание, че по основните въпроси и тяхната съвкупност дадените разрешения са обосновани и съобразени с действителната законодателна воля. Относителният дял на неправилните и незаконосъобразни разрешения на въпросите, свързани с приложението на ЕФ е сравнително малък и не влияе съществено на общия облик на установената законосъобразна съдебна практика.

2. Единствена непоследователност и неправилност в съдебната практика на АС-Плевен е разбирането за същественото процесуално нарушение в условията на адм. наказателното производство.
3. Полезно би било за по-нататъшната ефективна и законосъобразна дейност на съда позитивната практика да се утвърждава, анализира и подобрява и да се съобщава на Районния съд за съобразяване при приложението на материалния и процесуалния закон.
4. Би могло отново в ОС на съда да се обсъди практиката по изискванията към същественото процесуално нарушение в адм. процес и ако са налице основания и желание, съществуващата досега практика да се преосмисли и да се провежда последователно и неотклонно, за да могат адм. наказващите органи и въззивният съд, съобразявайки тази практика, да осигурят правилно и ефективно приложение на закона.

Копие от Акта да се изпрати на председателя на АС-Плевен за запознаване на съдиите със съдържанието му.

Възражения срещу констатациите в Акта могат да се направят в едномесечен срок пред Главния инспектор на ИВСС.

Въз основа на Акта на АС-Плевен и другите проверени адм. съдилища да се обсъди отново необходимостта и кръга от спорните въпроси, които да бъдат предложени за тълкуване на Върховния административен съд.

ИНСПЕКТОР:

ПЕТЪР РАЙМУНДОВ